

2010 m.
Lapkritis

Nr. 11(18)

VERSME

Ariogalos parapijos laikraštis
Išaina mėnesio pirmą sekmadienį

Bažnyčia, vertindama maldą už mirusius, ragina tikinčiuosius prisiminti iškeliavusius į amžinybę ypač per Vėlines ir per visą lapkričio mėnesį. Šiomis dienomis ant kapų sužibo tūkstančiai žvakelių. Tačiau ir mūsų parapijoje yra kapų, ant kurių nėra kam uždegti žvakutės. Tad nepraeikime pro tokį kapą ir jiems uždekime žvakelę, sukalbėkime maldą.

LITURGINIAI METAI

*Kun. Gintautas Jankauskas
Ariogalos parapijos klebonas*

Nuo tos valandos, kai Žodis tapo kūnu ir apsigyveno tarp mūsų (Jn 1, 14), Dievas įėjo į pasaulio ir žmogaus kūrybą ir savaip buvo susietas su laiku. Krikščionių religija yra istorinė religija, paremta faktais, turėjusiais laiką ir vietą istorijoje. Kristus yra istorinė asmenybė, jo darbai taip pat istoriniai. Bažnyčios uždavinys - palaikyti tikinčiųjų širdyse gyvas Kristaus gyvenimo paslaptis. Liturginiai metai neturi aiškios pradžios. Nuo XIII-XIV a. bažnytinių liturginių metų pradžia laikomas Adventas.

Liturginiai metai yra mokykla, nušviečianti vieną tikėjimo tiesą po kitos ir viską sukoncentruojanti į Jėzų Kristų. Visos šventės yra Viešpaties šventės, todėl ir liturginiai metai yra Viešpaties metai. Liturginiai metai - dorinimo mokykla Kristaus, jo Motinos, šventųjų pavyzdžiais. Liturginiai metai skatina švelniai, bet tvirtai gyventi įžvalgia ir auka paremta meile, primena, kad turime būti nusiteikę atgailai ir su viltimi priimti šio gyvenimo sunkumus.

Liturginiai metai dažniausiai prasideda žiemos pradžioje atpirkimo laukimo minėjimu - iš vakaro pirmuoju Advento sekmadieniu, kuris būna tarp lapkričio 27 d. ir gruodžio 3 d. Šiais metais lapkričio 28 d. yra pirmasis Advento sekmadienis. Juo ir prasideda Bažnyčios nauji liturginiai metai. Viešpaties metai dalinami į du ciklus: kalėdinį ir velykinį. Jų centras - Kalėdų ir Velykų šventės. Be to, kiekviena ši šventė turi tris etapus: pasirėngimą, šventimą ir pratesimą.

Kalėdiniame cikle pasirėngimas yra Adventas. Jį sudaro keturios savaitės nuo pirmo Advento sekmadienio iki Kūčių dienos. Kalėdiniame cikle šventimas yra Kalėdų laikas. Jo trukmė yra nuo Kalėdų iki sekmadienio po Trijų Karalių iškilmės. Kalėdinio ciklo pratesimas yra eilinis laikas. Jis prasideda nuo pirmo sekmadienio po Trijų Karalių ir tęsiasi iki Užgavėnių.

Velykiniame cikle pasirėngimas yra Gavėnia. Gavėnia turi keturiasdešimt dienų. Ji prasideda Pelenų diena ir tęsiasi iki Didžiojo šeštadienio. Velykiniame cikle šventimas yra Velykų laikas. Velykų laikas trunka penkiasdešimt dienų. Jis prasideda nuo Velyknakčio ir tęsiasi iki Sekminių. Velykinio ciklo pratesimas yra eilinis laikas. Jis prasideda nuo Sekminių vakaro ir tęsiasi iki šeštadienio prieš pirmąjį Advento sekmadienį.

Visas liturginis metų ratas susideda iš 52-53 savaičių. Pasirėngimo metu bažnytinių drabužių spalva - violetinė, šventimo - balta, pratesimo - žalia. Liturginė diena - natūrali para, pašvęsta liturginiais veiksmais, ypač Eucharistine Auka ir viešąja Bažnyčios malda (liturginėmis Valandomis).

Vėlinių naktuzė

Janina Lošienė

Vėlinių naktuzė
Šventa, bet tamsi.
Mano mamos vėle,
Kur šią nakt esi?

Ten kapų pasaulį
Aš žinau – tamsu,
Bet uždegsiu žvakę
Ir tau bus šviesu.

Praeitis negrįžta
Niekad niekada.
Tik prisiminimai
Lieka visada.

Suprask mane, mama,
Vėlės nematau,
Bet už viską, mama,
Aš dėkoju tau.

Degs vaškinės žvakės
Tarp rudens gėlių
Ir apšvies pasaulį
Kapuose vėlių.

Vėlinių vakaras

Danutė Šukauskienė

Vakarėja, mirga žvakių liepsnelės
Mirusiųjų mieste ant kalvos.
Chrizantemos ir eglių šakelės,
Ir pavargusios akys mamos.

Susimąstome vakarą tylųjį,
Koks gyvenimo grožis trapus.
Ir išgirstame šauksmą nebylųjį,
Kad pareisime čia, į namus.

Tad mylėkim viens kitą, kol esame.
Ir paskirkime maldai žodžius.
Žvakėm kvepiantis vėlinių vakaras
Bus prasmingas ir jaukiai ramus.

ATSTATYTAS PRISIKĖLIMO PARTIZANŲ APYGARDOS ŠTABO BUNKERIS

Kazimieras Dobkevičius

Ariogalos, Raseinių, Radviliškio rajonų trikampyje buvo Prisikėlimo partizanų apygardos veikimo ribos. Čia, kaip ir visoje Lietuvoje, vyko nuožmios kovos su okupantais, išdavikais, kolaborantais. Ariogalos rajonas garsus savo kultūros paveldu, istorija. Keli kilometrai nuo Ariogalos stūksa Daugėliškiu miškas, kuriame buvo Prisikėlimo partizanų apygardos štabo bunkeris, 1949 metais visos Lietuvos partizanų vadų suvažiavime patvirtintas Lietuvos partizanų generalinio štabo vieta. 1950 m. liepos mėn. 22 dieną čia žuvo Prisikėlimo apygardos partizanų vadas, 1949 m. vasario 16-osios Deklaracijos signataras Leonardas Grigonis-Užpalis, Maironio rinktinės kovotojai Aleksas Meškauskas-Elytė, Juozas Tomkus-Gabrys, Vytautas Kuzmickas-Sakaliukas ir partizanas, slapyvardžiu Banga (pavardė nežinoma).

Šių metų liepos 22 dieną sukako 60 metų nuo kraupios partizanų žūties. Dar pavasarį buvo sudaryta darbo grupė partizanų bunkerio atstatymui Daugėliškiu miške. Darbams vadovauti paskirtas Ariogalos gimnazijos istorijos mokytojas Audrius Bautronis. Per du archeologinių tyrinėjimų mėnesius buvo rastos medinės bunkerio konstrukcijų liekanos ir daugiau nei 1000 radinių: sagos su Vytimi, moliniai puodai, puodeliai, metaliniai dubenėliai, šaukštai, šakutės, prožektorius, veidrodėlis, žibalinė lempa, kastuvas, pjūklas ir dar daug kitų daiktų. Ariogalos mokiniai noriai dalyvavo miško svarinimo darbuose bei bunkerio atstatyme. Liepos 22-ąją Daugėliškiu miške paminėti žuvusių partizanų susirinko čia dirbę istorikai, archeologai, tyrinėjimų darbų organizatoriai. Savo išgyvenimais dalinosi Raseinių rajono gyventojas, buvęs partizanų ryšininkas Albinas Kęstutis Bersėnas ir čia žuvusio A. Meškausko-Elytės giminės. Susijaudinusi kalbėjo VU istorikė Aistė Čepulytė, Lietuvos nacionalinio muziejaus archeologas Gediminas Petrauskas, archeologas Vyktintas Vaitkevičius, buvo skaitomos „Prisikėlimo“ apygardos partizanų eilės, sudėtos į knygą „Kovos keliu žengiant“.

Spalio 15 dieną šeštadienį, Ariogalos miestelėnai ir svečiai buvo pakviesti į bunkerio atidarymo šventę. Į atidarymą atvyko Lietuvos šaulių sąjungos viršininkas pulkininkas Antanas Plieskis, Seimo narys Edmundas Jonyla, LLKS Štabo viršininkas dim. mjr. Vytautas Balsys, Prisikėlimo partizanų apygardos partizanai, vėliavnešiai, Kauno miesto, Raseinių rajono šauliai, daug jaunųjų šaulių, moksleivių, mokytojų, partizanų veteranų, vietinių gyventojų. Kauno Tremties ir Rezistencijos muziejaus darbuotojai, vilkintys partizanų drabužiais ir ginkluoti (vadovas istorikas Darius Juodis).

Prieš vidurdienį svečiai, partizanai, moksleiviai, jaunieji šauliai, lydimi KOP dūdų orkestro maršo, žygiavo Ariogalos miestelio gatvėmis bažnyčios link. Bažnyčioje šv. Mišias už partizanus aukėjo klebonas kunigas Gintautas Jankauskas. Pamokslu metu kunigas išvardijo visų žuvusiųjų pavardes ir pasakė: „Melsdamiesi šv. Mišiu

aukoje už žuvusius partizanus Daugėliškių miške ir visoje mūsų Tėvynės žemėje paklausime savęs - kas mūsų laukia ateityje, jei nemylėsime savo Tėvynės, neugdysime tautiškumo dvasios, kuri buvo gyva prieškario Lietuvoje? Kelias į šviesią tautos ateitį matomas tik tuomet, kai skatinama meilė Dievui, Tėvynei, Bažnyčiai ir artimui. Stenkimės vieni kitus sudominti gražiomis ir turtingomis tautos tradicijomis, jos istorija“.

Po šv. Mišių dvidešimt trys Ariogalos moksleiviai ir moksleivės prisiekė priešais pagrindinį altorių. Priesaiką priėmė Lietuvos šaulių sąjungos padalinio vadas P. Mikalauskas ir naujasis Ariogalos skyriaus vadas mokytojas A. Bautronis.

Po priesaikos ceremonialo mašinų kolona vyko į Daugėliškių mišką prie atstatyto partizanų bunkerio. Baltas bunkerio trikampis šiuo metu gerai skiriasi iš aplinkos. Seimo narys E. Jonyla savo kalboje priminė, kad tuomet vyrai įvykdė savo pareigą valstybei - ją gynė beveik dešimtmetį, o Raseinių rajono mero atstovas Antanas Vizbaras padėjo moksleiviams ir mokytojams už nuveiktą darbą. LLKS štabo viršininkas V. Balsys apžvelgė Lietuvos partizanų pasipriešinimo okupantams laikotarpi ir tą laiką kai buvo sunkiausia, kai aplink buvo vien išdavikai, slopo jėgos, retėjo partizanų gretos. Kunigas G. Jankauskas pašventino bunkerį ir žūties vietoje pastatytą žymenį. Lietuvos šaulių sąjungos vadas pulkininkas Antanas Plieskis dėkojo Ariogalos gimnazistams, mokytojams, kurie be didelių kalbų ne tik atstatė bunkerį, bet ir savo mokykloje įkūrė jaunųjų šaulių būrį. Partizanų ryšininkas Kęstutis Bersėnas pasidalijo prisiminimais. Beje, bunkeris atstatytas pagal jo patarimus. Pasak K. Bersėno, bunkeris buvo įrengtas 1948 m. balandį ir naudotas kaip laikina slapta susitikimų vieta. Priskėlimo apygardos vadas L. Grigonis-Užpalis sirguliavo ir slėpėsi tame bunkeryje. Jam reikėjo priežiūros ir medikamentų. Vaistų į bunkerį atnešdavo ryšininkė Marytė Pranevičiūtė, kol 1950 m. birželio 6 dieną čekistai ją suėmė. Neišlaikiusi psichologinio spaudimo, ryšininkė palūžo ir parodė partizanų bunkerį.

Paskui Lietuvos prezidentūros garbės kuopos karių grupė trimis salvėmis pagerbė žuvusiųjų atminimą, o Ariogalos gimnazijos direktorius A. Stankus apdovanojo grupę žmonių, prisidėjusių prie istorinio bunkerio atstatymo ir pagerbimo.

ARIOGALOS GIMNAZIJA PRADEDA NAUJUS MOKSLO METUS...

Marytė Kvietkuvienė

Ariogalos gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

Neseniai nuskambėjęs rugsėjo 1-osios skambutis paskelbė naujųjų mokslo metų pradžią. Tradiciškai mūsų pradžia - Ariogalos šv. arkangelo Mykolo bažnyčioje vykstančios mišios ir klebono palaiminimas. Prasminga pradžia įpareigoja visus siekti gerų rezultatų.

Gimnazijos duris pravėrė 824 mokiniai - su naujais tikslais, svajonėmis ir viltimis.

Gimnazijos prioritetai - verslumo ugdymas ir projektinė veikla, išlieka svarbūs ir šiais mokslo metais. Pradedama veikti dvi verslo bendrovės, kurias organizuos mokytoja metodininkė Laima Šiliūnienė su vyresniųjų klasių gimnazistais, vyks kasmetinis rajoninis ekonomikos konkursas, I-II, IV klasėse dėstomas ekonomikos kursas.

Projektinei veiklai gimnazijoje vadovauja 5 mokytojų grupė. Pavasarį baigėme tarptautinį projektą „Parodyk man kas esi“. Vasaros metu dalyvavome tarptautiniuose projektuose Lenkijoje. „Nieko apie mus be mūsų“, kuriame dalyvavo 15-24 metų žmonės iš 4 šalių: Lietuvos, Lenkijos ir Bulgarijos ir buvo skirtas pilietiškumo ugdymui bei „Gyvenk lėtai“, kuriame kartu su mūsų mokiniais dar keturių šalių atstovai: rumunai, lenkai, italai ir ispanai.

Šiais mokslo metais tapome naujo tarptautinio projekto „Mes mylime pasakas“, skirto 1-4 klasių auditorijai, koordinatoriais. Spalio mėnesį vyks pirmasis visų projekto dalyvių - Lenkijos, Graikijos, Rumunijos, Turkijos atstovų susitikimas mūsų gimnazijoje.

Vienas iš gimnazijos tikslų šiais mokslo metais - skatinti bendruomeniškumą. Todėl labai svarbi misija tenka klasių auklėtojams. Jie yra tie tikrieji tarpininkai tarp mokinio, tėvų, administracijos. Tai planavimas, susirinkimai, pokalbiai, renginiai, karjeros planavimas, asmeninių savybių ir gebėjimų atskleidimas ir dar daug kas. Ką turi atlikti auklėtojas įgyvendindamas gimnazijos tikslus.

Tėveliai pagedidauja skubios, visapusiškos informacijos apie savo vaiką. Informacijos sklaidoje labai pagelbėja elektroninis dienynas, kuris nuo šių mokslo metų pakeitė popierinį dienyną. Skatiname visus tėvelius kasdien pavartyti dienyno puslapius, kur jie gali rasti vaiko įvertinimą, veiklą pamokoje, namų darbus, pastabas, pagyrimus, lankomumą.

Mieliems tėveliams norime priminti, kad aktyviai bendradarbiauti su mokytojais reikia ne tik pradinėse klasėse. Didžiausių ugdymo problemų tenka patirti 6-8 klasėse. Tai sunkus tarpsnis vaikui ir tėvų dėmesys ypač reikalingas. Tik nuolatinėje priežiūroje augantis vaikas gali tikėtis sėkmės.

Gimnazijai patikėta svarbi misija - ugdyti pilietį, mylintį tėvynę, jos praeitį ir tradicijas, gerbiantį ir toleruojantį aplink esančius ir kitaip mąstančius, gebantį dalyvauti savivaldoje priimti teisingą sprendimą. Šios misijos įgyvendinimui pasitelkiamas neformaliojo ugdymo ir savivaldos institucijų veikla, renginiai, akcijos, konkursai, olimpiados, varžybos. Mokslo metai tik prasidėjo, o jau spalio mėnesį baigsime prasmingu darbu - partizanų bunkerio Daugėliškių miške atstatymu. Tokia simboliška mūsų gimnazijos veiklos pradžia.

Tikėkimės, kad gimnazijos bendruomenė bus susitelkusi, siekiant tikslų ir uždavinių įgyvendinimui, o mokiniai džiugins savo kūrybiškumu, aktyvumu, savarankiškumu.

MOTINOS TERESĖS 100-OSIOMS METINĖMS ATMINTI

Rita

Kiekvienas žmogus turi bėdų: savą skausmą, neišsipildžiusias svajones. Kai gyvenimas atrodo visai juodas, naudinga perskaityti Motinos Teresės žodžius ir išmokti mintinai:

Gyvenimas – tai grožis, stebėkis juo.
Gyvenimas – tai šansas, nepraleisk jo.
Gyvenimas – tai svajonė, pasiek ją.
Gyvenimas – tai žaidimas, tad žaisk.
Gyvenimas – tai meilė, tad mylėk.
Gyvenimas – tai paslaptis, atspėk ją.
Gyvenimas – tai tragedija, iškęsk ją.
Gyvenimas – tai nuotykis, pasiryžk jam.
Gyvenimas – tai gyvybė, išgelbėk ją.
Gyvenimas – tai laimė, sukurk ją pats.

Gyventi verta. Nenaikink savo gyvenimo. Visame pasaulyje Motinai Teresei meldžiasi visi kenčiantieji. Būdamą gyva, ji, kiek leido galimybės, o dažnai ir jas pralenkdama, apdovanojo visus malda, šypsena, o kartais buvimu šalia. Įkūrė religinį ordiną, kuris slaugė vargšus lušnynuose, mirstančius nuo pavojingų ir užkrečiamų ligų.

GIMNAZIJOS PREZIDENTĖS INAUGURACIJOS ŠVENTĖ

Aurimas Petrauskas

Ariogalos gimnazijos abiturientas

Ariogalos gimnazijoje vyko rinkimai į mokinių prezidento postą, kadangi buvęs prezidentas Aurimas Petrauskas jau baigė savo kadenciją. Balotiravosi du kandidatai: Miglė Švenčionytė ir Marijus Šiliūnas. Daugumą mokinių balsų gavo ir prezidentė tapo Miglė Švenčionytė. Spalio 15-tą dieną vyko iškilminga inauguracijos šventė. Miglės pasveikinti susirinko jos draugai, mokytojai, klasiokai, delegacijos iš rajono mokyklų bei gimnazijų. Žmonių buvo ištisų daug. Netilpo net visi norintys ateiti į šventę, kadangi vietų skaičius buvo ribotas. Šventė prasidėjo oficialiaja dalimi. Skambėjo lyriškos dainos bei iškilmingos svečių kalbos. Po oficialios dalies visi buvo pakviesti prie vaišių stalo grojant puikiesiems muzikantams.

Mūsų parapijos žmonės

GERUMO ŽIBURĖLIAI

(apie eilėraščių autore)

Antanas Kišonas

Danutė gimė Rietave. Tėvai darbininkai. Mokėsi Kvėdarne, Kaune. Įgijo tekstilininkės specialybę. Dirbo Kauno dirbtinio pluošto gamykloje, autobusų parke. Nuo 2005 m. gyvena Ariogaloje. Dirba prekyboje.

Rašo nuo 1965 metų. Rašyti eiles paskatino auklėtoja. Dalyvavo literatų konkursuose. Rašė į rajono laikraštį.

Turi dukrų ir sūnų. Auga anūkai.

Janina gimė Ariogaloje. Gyveno Pilsupiuose prie Šušvės. Tėvai ūkininkai. Mokėsi Pilsupiuose, Pajiesly, Kaune. Turi kulinarės specialybę.

Rašyti pradėjo 6-oje klasėje. Domisi piešimu ir piešia. Skaityto knygas. Myli gamtą.

Dabar pensininkė. Turi sūnų ir dukrą. Džiugina anūkai.

Dvi rašančios moterys. Skirtingo amžiaus. Skirtingų likimų. Bet panašios savo poezija. Ji daugiau asmeninio pobūdžio. Tai yra savitas gyvenimo dienoraštis. Atspindi jų sielą, brandumą, jausmus. Jų poezija pilna gerumo. Tai du gerumo žiburėliai.

JŪSŪ ŽINIAI:

- 1 d. - Visų šventųjų šventė
- 2 d. - Vėlinės (Mirusiųjų diena)
- 16 d. - Švč. M. Marija – Gailestingumo Motina
- 14-21 d. - Atleidimai Aušros vartuose
- 22 d. - Šv. Cecilija (chorų globėja)
- 23 d. - Pirmasis Advento sekmadienis.

Sekantis laikraštėlio numeris išeis gruodžio 19 dieną.

Laikraštėlių leidžia: Spaudos grupė. Redaktorius Antanas Kišonas, tel.: 8 428 59144, 8 616 24376

